

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

สมมติฐานของการวิจัย

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก จำนวน 40 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 และสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำนวน 30 ข้อ และการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จำนวน 41 ข้อ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดเกณฑ์การประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 12 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเชื่อมั่น และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณาแต่ละชั้นตอน พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกชั้นตอน

2. การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
รายมาตรฐาน พบว่า การปฏิบัติทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมาก

3. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติ
งานของครูผู้สอนในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกัน
ประมาณร้อยละ 19 ($r^2=0.1936$)

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่
จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยพิจารณาการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนแต่ละชั้นตอน 6 ชั้นตอน ได้แก่ การศึกษาและเตรียมการ
การวางแผนการประกันคุณภาพภายใน การนำแผนการประกันคุณภาพภายในไปใช้ การตรวจสอบ
และทบทวนคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาและการเตรียมรับ
การประเมินจากองค์กรภายนอก โดยศึกษาแต่ละชั้นตอนปรากฏว่า อยู่ในระดับมากทุกชั้นตอน
และศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษญา ฐรมะสุวรรณ (2544 :
บทคัดย่อ) ที่พบว่าสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา ต่างสาร (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สภาพการ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในภาพรวมและทุกชั้นตอนมีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับมากเรียงลำดับ คือขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการและขั้นจัดทำรายงานประเมินตนเอง ทั้งนี้
เป็นเพราะการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียน จะต้องคำนึงถึงความสำคัญของ
การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งจะต้องดำเนินงานให้เป็นผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ
ภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกัน
คุณภาพ ซึ่งเป็นกฎหมายทางการศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เป็นกระบวนการ
การบริหารจัดการของโรงเรียน โดยบุคลากรในโรงเรียน เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนอย่างค้ำถ่อเนื่อง
เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพส่งผล
ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา

2. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยศึกษาการปฏิบัติงานของครูผู้สอน
เป็นรายมาตรฐาน ปรากฏว่าการปฏิบัติงานของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากทุกมาตรฐาน และเมื่อ
ศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หิรัญ สาทสินธุ์ (2547 : บทคัดย่อ)
พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ งานห้องสมุด งานส่งเสริม

การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านสื่อการสอน ด้านหลักสูตร และสอดคล้องกับแนวคิดของกรมสามัญศึกษา (2542 : 61) กล่าวคือ มาตรฐานปฏิบัติงานของบุคลากร การปฏิบัติงานตามภารกิจหรือบทบาทหน้าที่ เช่น การสอนหรืองานอื่น ๆ การปฏิบัติหรือการทำงานของครูเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีความสามารถหรือความเชี่ยวชาญในวิชาชีพเป็นมืออาชีพ สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานปฏิบัติงาน จะส่งผลไปสู่คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานปฏิบัติงานเป็นบทบาทหน้าที่ของครูในการส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการสอนตามหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนา การจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ การจัดหา และใช้สื่อประกอบการสอน การใช้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การรายงานผลการพัฒนา ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ถ้าการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานมีประสิทธิภาพสูงจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนและผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

3. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยและผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547) ซึ่งกล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในด้านการประกันการเรียนรู้ของนักเรียน ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองตามความสนใจของผู้เรียน รวมไปถึงการตอบสนองความต้องการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมตามความแตกต่างของแต่ละบุคคลพร้อมทั้งมีการบันทึกข้อมูลและการปฏิบัติอย่างครบถ้วน ครูต้องบันทึกผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง และนำผลมาวิเคราะห์เพื่อเป็นหลักในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งตรงนี้เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในทั้งนี้เพราะ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เป็นการดำเนินงานตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นกฎหมายของการศึกษาที่โรงเรียนต้องถือปฏิบัติ โดยการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่า โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม การปฏิบัติงานของครูผู้สอนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นกลไกที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลสู่ความสำเร็จของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ถ้าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน จะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1.1 การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนควรมีมาตรฐานปฏิบัติงานเป็นข้อกำหนดและแนวทางการทำงานที่มีคุณภาพ

1.2 ครูควรตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ให้มีคุณภาพสูงขึ้นถึงเกณฑ์มาตรฐาน

1.3 ครูควรพัฒนาตนเอง เช่น การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน โดยเฉพาะเรื่อง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชน และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน เพราะจากผลการวิจัยครั้งนี้อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาครู โดยเฉพาะเรื่อง การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชน และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพพออยู่พอมือ เพราะผลการวิจัยครั้งนี้อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับการรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพราะผลการวิจัยครั้งนี้อยู่ในระดับน้อย

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาครูด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ควรใช้ผลการวิจัยด้านการศึกษาผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ควรใช้ผลการวิจัยด้านการศึกษาผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานปฏิบัติงานของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกควรส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินงาน

การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีระบบ เพราะผลการวิจัยครั้งนี้อยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในกับคุณภาพของผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
2. ควรมีการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก